

VĚTRNÍK

ZPRAVODAJ č. 9

VYSOKÉ N. JIZ.

PROGRAM:

ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ
XV. NÁRODNÍ PŘEHLÍDKY
VESNICKÝCH A ZEMĚDĚLSKÝCH
DIVADELNÍCH SOUBORŮ

Vyhlašovatel :

ČESKÝ VÝBOR SVAZU DRUŽSTEVNÍCH
ROLNÍKŮ PRAHA

Spoluvyhlašovatelé :

RADA VÝCHODOČESKÉHO KNV
HRADEC KRÁLOVÉ

RADA ONV SEMILY

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ A
VÝŽIVY ČSR PRAHA

ČESKÁ ODBOROVÁ RADA PRAHA

NÁRODNÍ PŘEHLÍDKA VESNICKÝCH A ZEMĚDĚLSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ

Letošní přehlídka byla uspořádána ve znamení nadcházejícího X. celostátního sjezdu JZD, který se uskuteční v roce 35. výročí socializace našeho zemědělství. Všechny zúčastněné soubory prokázaly, že amatérští divadelníci mají dostatek vůle i schopností k rozvíjení pokrokových rysů naší současné socialistické kultury, sloužící lidu a jeho radostnému životu.

Jak je už pro Vysoké příznačné, i letošní přehlídka se stala cennou příležitostí ke konfrontaci výsledků práce zastoupených souborů a k výměně názorů na vesnické amatérské divadlo jako tribunu angažované občanské výpovědi. K tomu sloužila nejen uvedená představení, reprezentující jednotlivé kraje české republiky, ale i každodenní rozborové semináře, které vedla odborná porota v letošním roce v tomto složení:

Libuše Zbořilová, vedoucí útvaru ZUČ KKS Brno, JUDr Zdeněk Kokta, Zdeněk Pošíval, režisér, Jaromír Vosecký, scenograf, a Antonín Bašta, režisér, předseda poroty. Vítaným a smysluplným oboha-

ením pracovní části přehlídky byly odborné semináře: o problematice české současné hry promluvila divadelní teoretička Alena Urbanová, o práci scénografa na inscenaci hovořil Jaromír Voscocký z Východočeského divadla v Pardubicích. Zajímavým doplněním týdenního programu byla beseda se zástupci kulturní rubriky Zemědělských novin. Mezi příjemné zážitky patřilo setkání se zasloužilým umělcem Karlem Paloušem a se zasloužilým umělcem Miroslavem Horníčkem.

Besedy o představeních znovu potvrdily, že amatérské divadlo na vesnici plní svou společenskou funkci, že se poctivě snaží o rozvíjení současné divadelní kultury a hledá také inspirativní možnosti moderních divadelních postupů.

Výrazným společným rysem všech inscenací letošní přehlídky je zřetelná snaha o dramaturgicko-režijní přípravu zvolených předloh, a to i za cenu úprav, směřujících k osobitému režijnímu záměru. Tato tendence je pochopitelná a odráží známý rozpor mezi stavem současné divadelní hry a potřebou hledání nových výrazových prostředků moderního divadla. Je samozřejmé, že takový přístup svědčí o tvořivém přemýšlení, i když přináší riziko a v mnoha případech i omyly.

Režijní práce nepřekročila ve svém celku obvyklý průměr a vychází z principů tradičních postupů rozkrývání textu, objevování smyslu a vedení herců s menšími či většími úspěchy. Výjimkou byla práce Vladimíra Valeše z Mašтова, mimořádně inspirativní zajímavým vedením herců a schopností citlivě využívat jejich možnosti.

Největším kladem celé přehlídky byla práce herců, a to ve všech představeních. Pozoruhodné je výrazné zlepšení jevištní řeči /např. v inscenaci Slované nebe/, i kultury gesta a pohybu. Převládalo herectví tradiční, založené na pravdivém jednání, a dlužno dodat, že celá řada hereckých výkonů měla velice solidní úroveň.

Zajímavým a radostným zjištěním je vystoupení mladých herců téměř ve všech uváděných představeních. Je pravda, že samotný počet nemusí být ještě pozitivním jevem, ale potěšitelná je značná míra mladých talentů, které jsou velkým příslibem do budoucna. Je třeba ocenit velkou důvěru režisérů, kteří se v některých případech nebáli svěřit mladým začínajícím hercům velké a odpovědné úkoly. Uvedu několik příkladů: Anna Míchochová v roli Adély /v inscenaci Jitřní paní/, Milan Černošek v roli Čecha, Renata Pospíšilová v roli Meduny, Alena Petrová v roli Alky /v inscenaci Slované nebe/, Jaroslav Kreizinger v roli Martina /v inscenaci Jitřní paní/.

Zhruba v polovině zhlédnutých představení bylo možno sledovat tradiční zpracování jevištní výpravy. Tento pohled je typický pro většinu amatérských inscenací různého druhu i žánru a sleduje povětšinou dekora-

tivní smysl. Na druhé straně se na přehlídce objevily pokusy o významo-
tvorné a akční tvarování dramatického prostoru i postav. - například
v inscenaci Kat a blázen, v inscenaci Dva muži v šachu - i když
zvolené prostředky jsou často různorodé a nevyrovnané.

Stručně k jednotlivým představením:

DS J.K.Tyl ZK ROH ČSD Meziměstí /Vč kraj/, Nikolaj Vasiljevič Gogol:

Revizor: Realisticky pojatá komedie z oblasti světové klasiky byla ve
výsledném tvaru sdělná, i když nezaznamenala rozšíření pohledu na
možnosti jejího inscenování v současné době. Díky vyrovnaným hereckým
výkonům, v nichž dominoval především Chlestakov Petra Hlavatého a Hejtman
Antonína Kohla, jsme byli svědky poctivého zápasu celého souboru o
zvládnutí této oblíbené divadelní předlohy.

DS OB Maškov /Sč kraj/ - V+W, Kat a blázen:

Slavná satirická komedie z odkazu Osvobozeného divadla zazněla jako
karikatura se zřetelným zaměřením na to, jak se rodí diktátoři.

Přes některé inscenační problémy v hudební složce, aranžování postav i
rozdílnosti v použitých hereckých postupech se podařilo celému
souboru sdělit ústřední myšlenku hry, která je varováním před
lhostejností k násilí a válce. Soubor zaujal inspirativní hodnotou
práce celého kolektivu, dokázal získat přízeň diváka při zachování
smysluplného aktuálního poselství. Vedle již zmíněné hodnoty režijní
práce stojí za zmínku kvalita některých hereckých výkonů, například
Heleny Šlangalové v roli Almary, Vladimíra Valeše v roli Mahulena.

DS K.Högnera ZK ROH Moravských skláren v Květné /Jm kraj/, Alejandro
Casona: Jitřní paní:

Soubor sdělil myšlenku hry o smrti jako součásti života, o lásce, která
překonává lež a přetvářku, i o tom, že je nutno nést odpovědnost za
své činy. Režijním pojetím byl zdůrazněn reálný příběh hry a naopak
potlačena baladická poloha, což přineslo negativní významotvorné
důsledky. Nicméně šlo o střídme využití hereckých schopností souboru,
vedených k čitelné výpovědi inscenace. K největším kladům inscenace
patří herecký výkon Věry Baladové-Zetkové v roli Poutnice.

DS OB Pobežovice /Zč kraj/ - Jan Neruda a Fr.Götz: Malostranská
humoreska:

V řadě talentovaných hereckých výkonů se inscenace obrací k podstatě
mezilidských vztahů jako k problému nadčasovému. Toto poslání
nezaznělo bohužel v potřebné síle pro značnou tematickou roztržitost
příběhu a představení znovu připomnělo problematiku, spojenou
s předváděním textu ryze epického do dramatického tvaru.

DS OB Velká Bystřice /Sm kraj/, Josef Toman, Slovanské nebe:

Předloha hry je silně poznamenána dobou svého vzniku, konkrétní

historickou a společenskou situací. Je škoda, že se inscenátoři nepokusili nalézt v ní nové aktuální poselství, které by výrazněji zdůvodnilo její dnešní uvedení. Výrazným znakem inscenace je dobrá úroveň herecké práce jako projev metodicky soustavné spolupráce s profesionálním režisérem. Nejvíce zaujal Ladislav Borovec v postavě Peruna i celá řada mladých talentovaných výkonů. K dobrému výsledku představení přispělo i zapojení folklorního souboru.

Lidové divadlo OB Nučice /St.kraj/, Miroslav Horníček, Dva muži v šachu: Hra přináší jednoznačné poselství o postavení ženy a jejím přirozeném poslání s jasným protiválečným zaměřením a je obdařena osobitým autorovým humorem. Režisér rozsáhlými škrty projevil značnou nedůvěru k textu, čímž poněkud rozmělnil zejména filozofickou rovinu předlohy. Ke kladům představení, vedle promyšlené scény Jaroslava Hrocha, patřily ženské herecké výkony Aleny Mutinské jako Guilloty a Aleny Morové jako Bianky. Snaživé potýkání s touto látkou znovu otevřelo problematiku týkající se větších zásahů do autorského díla. Přehlídka byla vhodně doplněna dvěma nesoutěžními inscenacemi:

DS TJ Sokol Nový Hrádek /Vč kraj/ uvedl absolventské představení VČLK v Hradci Králové se hrou Ivana Bednáře Klauni jako zajímavou ukázkou moderních divadelních postupů a DS Krakonoš OB Vysoké n.Jiz. uvedl hru z klenotnice českého lidového divadla od Jaroslava Kolára: Komedyje o dvou kupcích a židovi Šilokoj, která se stala důstojným zakončením přehlídky.